

The great Divergence : the rest vs the west (11)

วิถีทุนนิยม

● ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิภาณุก์

ในครั้งที่แล้วเราได้ข้อสรุปว่าผลลัพธ์ของนโยบายการค้าระหว่างประเทศขึ้นอยู่กับ

โครงสร้างทางอำนาจของกลุ่มผลประโยชน์ ที่ดินหรือชาวนาย่อมไม่ต้องการหลังไหล ซึ่งในกรณีของอังกฤษนั้น อังกฤษอาจจะเข้ามาของรัษฎีราคาถูกจากอเมริกา หรือเหมือนกับหลายๆ ประเทศในภาคพื้นยุโรป ช่วงศตวรรษที่ 17 จนถึงต้นศตวรรษที่ 19 และราคาหรือค่าเช่าที่ดินให้ต่ำลง ขณะที่คนอังกฤษก็ใช้นโยบายการค้าแบบ Mercantilism และใช้นโยบายปกป้องคุ้มครอง หรือ Protectionism มีการตั้งกำแพงภาษีคุ้มครองรัษฎีในประเทศ เหล้าองุ่นจากฝรั่งเศสโดนเก็บภาษีที่สูงซึ่งก็โดนฝรั่งเศสตอบโต้

อย่างไรก็ตาม อังกฤษตัดสินใจเลือกที่จะใช้นโยบายการค้าเสรีซึ่งชี้ให้เห็นถึงชัยชนะและการจับมือกันเป็นพันธมิตรของฝ่ายแรงงานกับฝ่ายทุนธุรกิจ ซึ่งจะได้ประโยชน์จากการค้าเสรีและความพ่ายแพ้ของฝ่ายเจ้าของที่ดิน และเมื่อทำแล้วอังกฤษก็แสดงให้เห็นถึงความคงเส้นคงวายึดมั่นในนโยบายการค้าเสรีนี้ยาวนานกว่าประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในยุโรปหรืออเมริกา โดยแม้จะทำอยู่ฝ่ายเดียวเก็บภาษีสินค้านำเข้าในอัตราที่ต่ำจนถึงอย่างน้อยเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 1 เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1914 ซึ่งต่างกันอย่างสิ้น

เชิงกับประเทศในภาคพื้นยุโรปส่วนใหญ่ ในกรณีของประเทศขนาดพื้นยุโรป และอเมริกาในช่วงหลังศตวรรษที่ 19 ซึ่งเลือกที่จะใช้นโยบายคุ้มครองหรือปกป้องภาคเกษตรและอุตสาหกรรมนั้นแล้ว โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศและโครงสร้างของอำนาจทางการเมืองของกลุ่มผลประโยชน์ของประเทศเหล่านี้ต่างกับของอังกฤษอย่างไร นโยบายการค้าเสรีจึงไม่เกิดเช่นในกรณีของสหรัฐ หรือ ถ้าเกิดขึ้นก็ดำรงอยู่ได้ไม่นาน เช่นในกรณีของประเทศขนาดพื้นยุโรป

เราจะเข้าใจที่มาของความแตกต่างในนโยบายการค้าระหว่างประเทศโดยมองจากกลุ่มผลประโยชน์หรือเป็นภาคธุรกิจ หรือในแนวลักษณะชนชั้นได้โดยหันกลับไปวิธีการจำแนกปัจจัยการผลิตและวิถีคิดของ Stolper-Samuelson ที่แบ่งปัจจัยการผลิตเป็นแรงงาน

ทุน และที่ดิน หรือจะมองเป็นการแบ่งประเภทชนชั้นตามแนวคิดของนักวิชาการรัฐศาสตร์ เช่น Rogowski ก็ได้หลักใหญ่ๆ มียุ่ที่ว่า ถ้าในขณะหนึ่งขณะใดประเทศนั้นมีปัจจัยการผลิตประเภทใดอยู่มากมายเจ้าของปัจจัยการผลิตนั้นย่อมสนับสนุนให้เกิดระบบเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่เสรีเจ้าของปัจจัยการผลิตที่ขาดแคลนซึ่งมักจะมีราคาปัจจัยการผลิตที่สูงย่อมไม่ยอมเห็นการค้าเสรี เจ้าของ

งานอังกฤษอยากได้ราคาอาหารที่ต่ำกว่าข้าวสาลีที่ถูกลงยอมสนับสนุนการแข่งขันจากการค้าระหว่างประเทศ เช่นเดียวกับนายทุนอุตสาหกรรมของอังกฤษที่มีความได้เปรียบในความสามารถในการแข่งขัน

ในกรณีของอังกฤษตลอดเวลา อังกฤษขาดแคลนที่ดินและหลังปฏิวัติอุตสาหกรรม ประชากรอังกฤษเติบโตในอัตราที่สูงมาก และอังกฤษประสบความสำเร็จในการสะสมทุนและการออม อังกฤษมีทุนเหลือพร้อมที่จะหาประโยชน์สูงสุดในต่างประเทศเสริมที่ได้จากในประเทศ โดยเปรียบเทียบกับอังกฤษจึงมีแรงงานและทุนมากแต่มีที่ดินน้อย ตามหลักคิดข้างต้น นายทุนธุรกิจทั้งอุตสาหกรรมและการเงิน และแรงงานในศตวรรษที่ 19 จึงเป็นพันธมิตรกัน ผลักดันฝ่ายการเมืองให้ดำเนินนโยบายการค้าและการเคลื่อนย้ายทุนที่เสรี ซึ่งอังกฤษสามารถผลักดันนโยบายและอุดมการณ์เสรีนิยมนี้ได้กว้างขวางจากอำนาจหรือระบบจักรวรรดินิยม

ในกรณีของประเทศขนาดพื้นยุโรป เมื่อเยอรมันทำสงครามโลกครั้งที่ 2 กับอังกฤษและพันธมิตรนั้น เยอรมันไล่กวาดอังกฤษทิ้งตลอดช่วงห่างไปมากในขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคอุตสาหกรรมหรือหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เยอรมันไม่ตามหลังอังกฤษอีกต่อไปแล้ว ฝ่ายทุน และแรงงานเริ่มเป็นฝ่ายที่ปัจจัยการผลิต

มีเหลือเฟือเมื่อเทียบกับที่ดินทุนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เช่น เหล็ก เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล เครื่องไฟฟ้าสามารถเป็นพันธมิตรทางการเมืองกับฝ่ายแรงงานจับมือกันสนับสนุนนโยบายการค้าเสรี ขณะที่ฝ่ายเกษตรเจ้าของที่ดินต้องการการคุ้มครองโดยกำแพงภาษีที่สูงแต่ในช่วงปลาย

แม้อังกฤษจะครองความเป็นเจ้าอาณานิคมถึง 43 แห่งใน 5 ทวีป ในทศวรรษที่ 19 สามารถบังคับให้ประเทศที่อยู่ใต้อาณัติดำเนินนโยบายการค้าเสรี แต่นั่นก็เป็นเพียงเสี้ยวหนึ่ง

ศตวรรษที่ 19 เรื่อยมาจนถึงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 เยอรมันยังเสียเปรียบอังกฤษในขีดความสามารถทางเศรษฐกิจทุนและที่ดินยังเป็นปัจจัยการผลิตที่ขาดแคลนเมื่อเทียบกับแรงงานทุนอุตสาหกรรมและเจ้าของที่ดิน หรือ Junker จึงสามารถจับมือกันเป็นพันธมิตรทางการเมืองรัฐบาลต้องตั้งนโยบายการค้าเสรีและหันไปสู่นโยบาย Protection

ในกรณีของอเมริกา เมื่ออเมริกาเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ 2 หรือหลังสงครามอเมริกาเป็นประเทศที่มีทุนเหลือเฟือเป็นประเทศเจ้าหนี้สุทธิสามารถส่งออกทุนให้ทุกประเทศเหมือนอังกฤษก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ขณะที่อเมริกาที่ยังมีที่ดินมากเพราะฉะนั้นในหลักการฝ่ายทุนและที่ดินย่อมได้ประโยชน์และอยากเห็นนโยบายเศรษฐกิจการค้าเสรีขณะที่ แรงงานโดยเปรียบเทียบไม่ต้องการเห็นการเข้ามาของสินค้าและแรงงานอย่างเสรีเพราะจะมีผลต่อการกดดันค่าจ้างในประเทศ

แต่ย้อนกลับไปสักสองร้อยปีเรื่อยมา

อเมริกาเป็นประเทศที่มีที่ดินล้นเหลือคล้ายกับประเทศสยามของเรา แต่ยังขาดแคลนทุนและแรงงาน ฝ่ายภาคเกษตรและฝ่ายที่ดิน ย่อมส่งเสริมนโยบายการค้าเสรีขณะที่

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 145,530
Ad Rate: 1,500

Section: First Section/ทัศนะวิจารณ์

วันที่: พุธ 27 กุมภาพันธ์ 2556

ปีที่: 26

ฉบับที่: 8924

หน้า: 10(ล่าง)

Col.Inch: 60.83

Ad Value: 91,245

PRValue (x3): 273,735

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: วิถีทุนนิยม: The great Divergence : the rest vs the west(11)

ฝ่ายทุนอุตสาหกรรมยังอยู่ในขั้นต้นสู่อังกฤษ
ไม่ได้ทุนยังขาดแคลนเหมือนฝ่ายแรงงานทั้ง
ทุนและแรงงานย่อมสนับสนุนการคุ้มครอง
อุตสาหกรรมอเมริกาจึงมีโครงสร้างภาษีนำเข้า
เข้าสูงกว่าคนอื่นหมดตลอด เช่น เหล็กสูงถึง
ร้อยละ 40 - 50 ก็มี ต่างกับอังกฤษอย่างสิ้น
เชิง สงครามกลางเมืองที่ส่วนหนึ่งเกิดจาก
ผลประโยชน์ของแรงงานทาสก็สะท้อนผล
ประโยชน์ของกลุ่มเช่นกันทางใต้ที่มีที่ดินมาก
ส่งออกฝ้าย ยาสูบ โดยใช้แรงงานทาสย่อมได้
ประโยชน์จากการค้าเสรีฝ้ายเหนือ และตะวันออก
ซึ่งเป็นฝ่ายทุนอุตสาหกรรมและทุนการค้า
ค้ายังได้ประโยชน์จากการผูกขาดตลาดภายใน
ประเทศ จึงสนับสนุนนโยบาย Protectionism
ตัวอย่างของความหลากหลายในนโยบาย
การค้าระหว่างประเทศนี้ ชี้ให้เห็นว่าแม้อังกฤษ
จะครองความเป็นเจ้าอาณานิคมถึง 43 แห่ง
ใน 5 ทวีป ในทศวรรษที่ 19 สามารถบังคับให้
ประเทศที่อยู่ใต้อาณัติทั้งที่เป็นทางการและไม่
เป็นทางการดำเนินนโยบายการค้าเสรี แต่นั่น
ก็เป็นเพียงเสี้ยวหนึ่ง

ในความเป็นจริงโลกใบนี้ในช่วงรอยต่อ
ของศตวรรษที่ 19 และ 20 นโยบายการค้า
ของมหาอำนาจและจักรวรรดิสำคัญยังไม่เป็น
ไปอย่างเสรีอย่างที่คนส่วนใหญ่เข้าใจกัน